

Renau contemporani

Debat davant l'espill (1978-2008), d'Ana Torralva.

Passejar pel Centre del Carme, a partir d'aquest 26 de febrer, promet emocions. Hi haurà la mirada penetrant de Josep Renau, fitant l'espectador des de les instantànies que esdevenen art o s'incrusten en el quadre o es desdoblen en un mirall imaginari; hi haurà el front corrugat del creador que pensa i que actua i que viu intensament (per davant de tot –també de l'art–, la vida) i que Armengol omple d'hexàgons *pop*; hi haurà les siluetes de Genovès en moviment i una bandera roja clavada als núvols i dones que fumen i lletres enllaçades i tisores que neden contra corrent i tot allò que 145 artistes de mig món són capaços d'imaginar i de crear tot seguint l'es-

Amb títol evocador es presenta la mostra que, del 26 de febrer fins al 5 d'abril es pot veure al Centre del Carme, a València: és “Nostàlgia de futur” i aplega obres de 145 artistes internacionals units per l'homenatge col·lectiu a Josep Renau.

tela i l'evocació del mític cartellista i muralista i fotomuntador Josep Renau.

El projecte que finalment ha fructificat en exposició va néixer la primavera del 2007. Ens ho explica el comissari de la mostra, Manuel Garcia: “En

aquell moment no s'havia fet públic cap projecte institucional entorn de Renau. És a dir, que el 17 de maig d'aquell any s'esqueia el centenari de Josep Renau i fins aleshores ni l'Ajuntament ni la Diputació ni les Corts va-

EL TEMPS

EL TEMPS

EL TEMPS

Tres de les obres que es poden veure a l'exposició: *Renau*, d'Enric Satué (2007); *Nostàlgia de futur*, d'Artur Heras (2007); i *La verdad desnuda*, de la mexicana Ana Calatayud (2007).

lencianes no havien explicat la intenció de fer cap *any Renau*". Per això "cinc amics i professionals de la cultura", continua García, es van reunir i van engregar la Comissió Ciutadana del Centenari Renau. I és aquesta CCCR que presideix honoríficament Joan Genovès i que formen, a més de Manuel García mateix, Amand Llopis, Josep-Vicent Rodríguez, Eduard Sòria i Pau Usach, el paraigua que ha aixoplugat les complicitats necessàries per a dur la idea endavant.

Un cop s'havia fet pública la "proclama" de la CCCR es va saber que "la Universitat de València tenia un projecte sobre Renau, que el Ministeri de Cultura preparava una exposició relacionada amb la seua feina com a director general de Belles Arts, que l'IVAM havia concertat amb l'Instituto Cervantes una itinerància... Tots feliços, és clar. Però vàrem continuar", destaca García. Per ganes de fer-ho i perquè la mostra que s'han plantejat és diferent d'allò que s'ha dut a terme fins ara: "És un projecte contemporani: hem fet una crida a vora 150 artistes de l'entorn valencià, llatinoamericà i europeu perquè creen sobre Renau."

València, Mèxic, Berlín. Les tres ciutats clau en la vida d'aquest artista compromès fins al moll de l'os han constituït l'eix de la mostra: hi ha obra gràfica de Renau mateix ("una exposició que li és dedicada bé ha de tenir

alguna cosa del seu treball", apunta de seguida Manuel García) representada per un fotomuntatge fins ara inèdit ("una peça esplèndida inspirada per la seua trobada amb Eduardo Arroyo, la primavera del 1976") i per un seguit de portades d'una revista de València (*Estudios*), una de Mèxic (*Futuro*) i una de Berlín (*Eulenspiegel*); i hi ha també un resum documental amb 46 fotografies que formen part de l'arxiu que la Fundació Josep Renau té dipositat a l'IVAM i que permeten de recórrer-li vida i obra tot seguint-li les passes a València (des que hi va néixer, el 1907, fins que se'n va haver d'exiliar, el 1939), ciutat de Mèxic (fins el 1958) i Berlín oriental (fins a la seva mort, el 1982). Aquesta darrera etapa, apunta també García, inclou, "evidentment, aquell seu *retorn a la màtria*, des del 1976, quan va recuperar els seus sentiments valencians i va crear la Fundació".

També la geografia renauiana ha determinat el segon gran bloc de l'exposició: València i Amèrica i Europa tornen a convergir no únicament per seguir-li la pista vital, sinó per enllaçar des d'ell i per ell la creativitat dels artistes actuals en un triangle de 145 vèrteixs (no és impossible, això: és art).

Inspirats per ell, per la seva obra en general o per una de concreta, pel llegat creatiu i no solament, per les idees, les paraules, per un gest, una icona o què sigui, cada artista ha fet la

seva proposta des de la perspectiva i la cadència pròpies i el resultat és un retrat a moltes veus que homenatja Josep Renau de la millor manera possible: amb consciència d'allò que ja s'ha fet i llançant alhora la mirada endavant. D'aquí ve el títol de la mostra (i de moltes de les obres, també), probablement: "Nostàlgia de futur".

En vista de l'esforç i la passió i la qualitat de les obres que s'han creat sota l'empara o per l'influx de Renau, el comissari es resisteix a centrar-se en cap anàlisi que per força exclouria passa de cent referències més. Només destaca, si de cas, i a tall de tast temptador per al visitant, el treball dels dissenyadors gràfics, amb Enric Satué i Alberto Corazón i Isidro Ferrer al capdavant i amb la col·laboració també de Xavier Mariscal, que ha donat la imatge identificativa de la mostra (amb un cartell dedicat al cartellista, que no és cap redundància). O la transversalitat generacional, també: "hi ha obres de Joan Genovès, Joaquim Michavila o León Ferrari (el darrer premi internacional de la Biennial de Venècia, que té 88 anys; n'hi ha de la generació d'Armengol, de Jordi Teixidor, Carmen Calvo, Miquel Navarro o Artur Heras, que ronden la cinquantena; o artistes joves llatinoamericans o de galeries valencianes com ara la Valle Ortí o la Rosa Santos". Josep Renau ha estat estímul per a tots. Estímul viu i creatiu.

Núria Cadenes